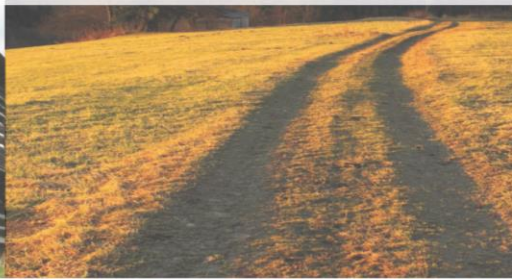

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

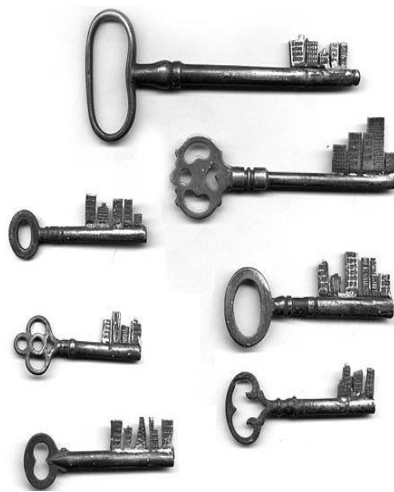
EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Słowa kluczowe

**KOMUNIKACJA,
MIĘDZYKULTUROWOŚĆ
KULTURA
WARTOŚCI
RELIGIA
DIALOG**

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

„Wielokulturowość” i „Międzykulturowość”

Wielokulturowość odnosi się co prawda do stanu współistnienia wielu kultur w określonej społeczności - mniejszości są raczej biernie tolerowane lecz nie są w pełni akceptowane jako równoważni i równoprawni uczestnicy relacji większość-mniejszość.

Natomiast **międzykulturowość** aktywnie wspiera wzajemne relacje pomiędzy większością a mniejszościami, uczy wzajemnej tolerancji i akceptacji oraz szacunku dla odmienności, wspiera zasadę równości szans i niedyskryminacji wszystkich obywateli czy mieszkańców kraju w życiu publicznym, przeciwstawia się i zwalcza negatywne stereotypowe poglądy i uprzedzenia.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA

1. Umiejętność postrzegania dziejów świata jako dziejów, które tworzyły i kształtowały różne kultury i społeczeństwa. Umiejętność dostrzegania i akceptacji różnic a także umiejętność dostrzegania i akceptacji podobieństw między kulturami, jak również umiejętność postrzegania dziejów kultury światowej jako zbiorowego równowartościowego dorobku różnych kultur.
2. Umiejętność postrzegania wzajemnych oddziaływań między różnymi kulturami oraz umiejętność pojmowania kultury w dziejach jako procesu całościowego i dynamicznego. Umiejętność prowadzenia konstruktywnego, twórczego dialogu
3. Umiejętność zrozumienia , akceptacji i poszanowania własnej/naszej kultury oraz umiejętność postrzegania wzajemnego oddziaływania między różnymi kulturami na przestrzeni dziejów – czyli między własną/naszą kulturą a innymi kulturami.
4. Umiejętność bycia tolerancyjnym oraz wczucia się w sytuację tych „drugich-innych” (empatia). Umiejętność przekroczenia granicy własnej kultury i nabycia umiejętności uwzględniania innych kultur czy odkrywania odmiennych punktów widzenia i sposobów bycia. Gotowość do akceptacji i poszanowania oraz wspierania innychj kultur.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

CONDITIO HUMANA

conditio humana -
všeobecné vymedzenie
toho, čo je ľudské

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

CONDITIO HUMANA

Różni się inteligencją, stanem zdrowia i zdolnościami. Ale, mimo wszystko wszyscy jesteśmy sobie równi: jesteśmy zarówno świętymi jak i grzesznikami, jesteśmy zarówno dorosłymi jak i dziećmi, nikt z nas nie jest sędzią tego drugiego i nikt z nas nie może się wywyższać nad tym drugim.

To znaczy, że "kondycja czy natura człowieka" – *conditio humana* – jest wspólna dla wszystkich ludzi, niezależnie od wszelkich różnic między ludźmi takie jak inteligencja, zdolności, wzrost, czy kolor skóry. Erich Fromm in *Jenseits der Illusionen*

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

JEDNOŚĆ W RÓŻNORODNOŚCI

**Cele edukacji
międzykulturowej**

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

CAPAX HOMINIS - ľudzie, ľudzkie, ľudzkość

Głównym celem realizowanego projektu edukacji międzykulturowej jest kształcenie określonych w projekcie grup docelowych w:

- nabyciu umiejętności krytycznej samorefleksji kulturowej i wiedzy w zakresie rozumienia różnic międzykulturowych
- kształtowaniu poczucia własnej tożsamości kulturowej w jej relacjach z innymi kulturami z jednoczesnym otwarciem się na inne kultury / przedstawiciele odmiennych kręgów kulturowych.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

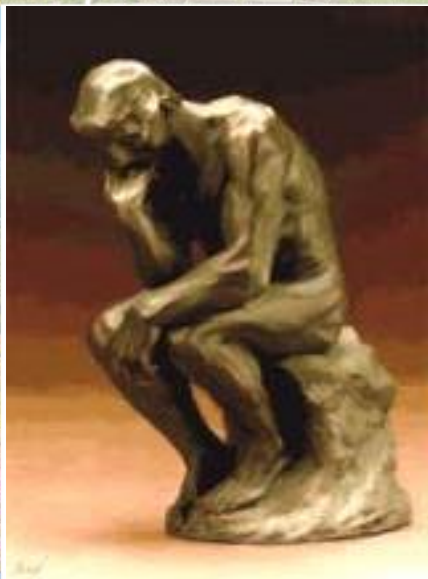

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

WYZWANIA EDUKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ

- Współczesne społeczeństwo stoi przed nieuniknionym wyzwaniem: w jaki sposób kształcić dzieci, młodzież, dorosłych, tak aby zachować z jednej strony naszą własną tożsamość kulturową i wartości z tym związane a jednocześnie otwierać się na kontakt i dialog z inną, odmienną kulturą
- W jaki sposób znaleźć takie rozwiązanie – taki system - które zapewni trwałe i pokojowe współistnienie różnych narodów, kultur i religii bez straty własnej tożsamości i własnego systemu wartości a jednocześnie będzie szanować dziedzictwo kulturowe i system wartości innych narodów, grup etnicznych i mniejszości.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Dlaczego edukacja międzykulturowa
jest nam bezwzględnie potrzebna?

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

POSTMODERINISTYCZNA DESTRUKCJA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO ALBO CZY ŚWIAT ZWARIOWAŁ?

- Kultura postmodernistyczna
- - Postmodernistyczna rewolucja – zrelatywizowanie systemów wartości
- Dechrystianizacja (laicyzacja) kontra Islamizm

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Žijemy v svieci globalneho i immanentneho (nieodlúčneho) ryzyka a ktoré majú zasadniczy vplyv na stan mikroprzestrzeni, przestrzeni mezzo i makroprzestrzeni w której żyją współczesne społeczeństwa,

globalna demokracja w wydaniu neoliberalnym stała się przestrzenią i systemem, w którym wiedza prawna, normatywy i rygorystyczne regulacje prawne zastąpiły moralność a system demokratyczny zaczyna jednoznacznie nabierać cechy charakterystyczne dla systemu autorytarnego. W takim systemie świętość życia ludzkiego ustępuje absolutnej nadrzędności prawa kobiety do wolności wyboru a w zmedykalizowanym społeczeństwie dominuje kult sprawności, witalności i młodości a co za tym idzie w takim postmodernistycznym społeczeństwie nie ma w zasadzie miejsca dla ludzi starych, chorych, niepełnosprawnych oraz nienarodzonych.

największym paradoksem jest fakt, że w społeczeństwie demokratycznym i otwartym dominuje kultura niszczenia wszystkiego co nie przynosi zysk, dominują zachowania pełne nieograniczonej chciwości i pazerności a jest wiele obojętności wobec biedy i cierpienia,

problemem współczesnego świata są narastające konflikty międzynarodowe, terroryzm motywowany względami religijnymi, agresywny islamizm, który profanuje Koran i nadużywa imienia Allaha dla celów ideologicznych a którego celem jest zniszczenie wolności i godności człowieka oraz prowadzenie wojny przeciwko zachodniej liberalnej demokracji.

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Relacje międzyludzkie – komunikacja społeczna

Komunikacja/kompetencja międzykulturowa – wspólnota

XXI Wiek

Wiek technologii informatycznych, globalizacji oraz dominującego dobrobytu konsumpcyjnego

Wiek rozwoju jednostki oraz indywidualizmu, charakteryzujący się różnorodnością stylów życia i kultur/subkultur w społeczeństwie (postępująca indywidualizacja, nowe formy wspólnotowości oraz ruchliwość społeczna). wiek samotności w tłumie, izolacji społecznej, depresji oraz samobójstw

wiek poszukiwania sensu życia i bycia
wiek poszukiwania sensu w religii i odkrywania
duchowości/sacrum

Interreg
Polsko-Slovensko

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

XXI Wiek – Stulecie nadziei albo samotności i depresji

Nauki humanistyczne na nowo odkrywają znaczenie komunikacji międzykulturowej oraz relacji dla rozwoju człowieka jako osoby ludzkiej – każdy jest wartościowym człowiekiem i wszyscy jako istoty ludzkie są sobie równi.

Człowiek jest nie tylko twórczym członkiem jakiejś określonej wspólnoty narodowej czy lokalnej – communia – wspólnoty - ale jest twórczym członkiem globalnej wspólnoty ludzkiej.

Intereg
Poľsko-Slovensko

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

GLOBALIZACJA

Globalizacja prowadzi do wzrostu intensywności kontaktów międzynarodowych i wzrostu powiązań między państwami, globalizacja wpływa na rozwój przemysłu, handlu, usług, rolnictwa, finansów, technologii w tym technologii wojskowych czy informatycznych, badań i wiedzy czy na poziom edukacji i szkolnictwa, na rozwój rynku pracy i poziom zatrudnienia. Innymi słowy globalizacja może wytwarzać korzystne warunki dla współpracy między narodami świata.

Tylko z bardzo wielkim trudem dałoby się znaleźć takie dziedziny ludzkiej działalności i egzystencji, które nie byłyby objęte procesem globalizacji.

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

GLOBALIZACJA

Oznacza wzrost wzajemnych powiązań politycznych i gospodarczych między państwami a co za tym idzie wzrost współzależności między państwami.

Globalizacja stwarza zarówno zagrożenia jak i szanse dla jej uczestników

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

PSEUDORELIGIJNE ORAZ SEKULARNE UTOPIE

Platon – „O Państwie”

Aurelius Augustinus – „De Civitate Dei” (O Państwie Bożym)

Utopiści renesansowi – Thomas Morus, Tommaso Campanella,
Francis Bacon i inni

Utopiści socjalistyczni – Claude Henri Saint-Simon, Robert Owen,
Charles Fourier, Pierre Proudhon

Komunizm jako pseudoreligijna i pseudomistyczna koncepcja
utopii

Globalizacja - jako utopijna świecka koncepcja

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

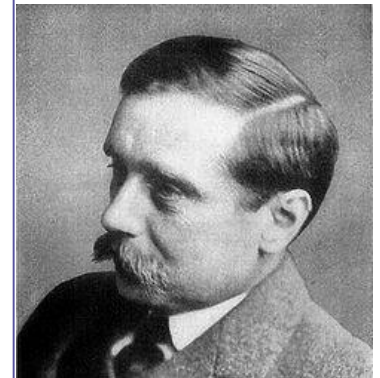
INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Globalizacja – przekształcenie sprofanowanej pseudoreligijnej idei postępu w koncepcję globalizacji

Na początku XX stulecia pisarz Herbert G. Wells jako jeden z pierwszych wprowadził do literatury fantastyczno-naukowej pojęcie Ziemi jako globalnego domu dla wszystkich cywilizacji i kultur i postrzegał świat jako jedną wielką wspólnotę ludzką.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

GLOBALIZACJA

- Po I wojnie światowej zarówno pisarze powieści fantastyczno-naukowych Edward Elmer Smith czy Isaac Asimov jak i media spopularyzowały ideę postępu jako koncepcji o uniwersalnym przesłaniu.
- W literaturze fantastyczno-naukowej to dzięki postępowi, ludzkość staje się jedną wielką globalną rodziną ludzką a dzięki temu planeta Ziemia może odkrywać i badać bliski i daleki wszechświat. W ten sposób idea postępu została ucieleśniona w powieściach fantastyczno-naukowych – science fiction.
- Z punktu widzenia literatury fantastyczno-naukowej to jedna wielka globalna rodzina ludzka jest przesłanką szczęśliwej przyszłości

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

GLOBALIZACJA

Po II wojnie światowej Iwan A. Jefremov - radziecki pisarz fantastyki naukowej wyrażał zdecydowane przekonanie, że komunistyczne idee i system, panujące w krajach socjalistycznych staną się z biegiem czasu dominującym, historycznie nieuniknionym porządkiem nie tylko na całym świecie na Ziemi, ale także w tej przestrzeni kosmicznej, którą człowiek odkryje i zdobędzie.

- Innymi słowy fantastyka naukowa, futurystyczna technologia oraz globalny komunizm o wymiarze nie tylko ogólnoświatowym ale również jako model do naśladowania we wszechświecie są także silnie obecne w radzieckiej literaturze fantastyczno-naukowej

Interreg
Poľsko-Slovensko

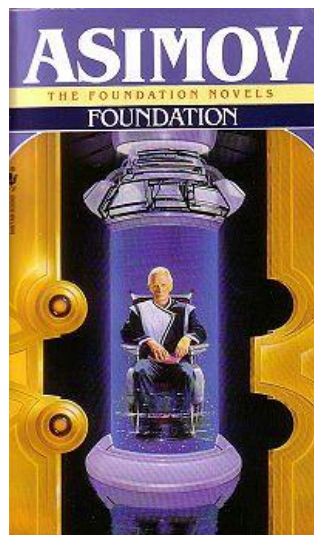
Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

FANTASTICA Isaac Asimov

- powieść „Fundacja” amerykańskiego pisarza Isaaca Asimova – to jedna z najbardziej popularnych książek fantastyki naukowej XX wieku

- powieść epicka „Fundacja” Isaaca Asimova będąca fantastyczną powieścią o potędze człowieczeństwa czerpała inspiracje z dorobku filozofa i naukowca Francisa Bacona („Nowa Atlantyda”).

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

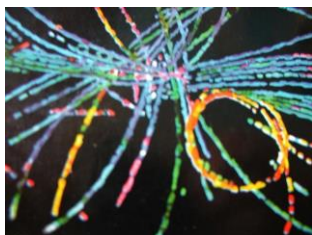

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

FUNDATION Isaac Asimov

- głównym motywem dzieła jest ludzki postęp i wzrost technologiczny.
- przekonanie, że siła wyższa rozwiąże problemy, których rozwiązanie przekracza nasze ludzkie możliwości
- nowe wspaniałe technologie w cudowny sposób rozwiążą problemy, które już prześladowały naszych poprzedników a które oni nam zostawili w „spadku” do rozwiązania.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

FUNDATION Isaac Asimov

- globalizacja, z założenia, ma być punktem wyjścia do budowania świata dialogu i pokoju
- w myśl hasła: „chcemy pokój, ale nasz pokój”
- Konsekwencją geopolityki są jednak lokalne wojny oraz globalny terrorizm

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

GLOBALNA WIOSKA

- zmiany w globalnej świadomości. Łatwość wzajemnej komunikacji i podróżowania dzięki niebywałemu rozwojowi telekomunikacji, internetu, globalnej mobilności oraz rozwoju globalnego transportu wszystko to przyspiesza kształtowanie się jednego społeczeństwa informacyjnego, w tzw. globalnej wiosce.
- koncepcja wdrożenia globalnej sprawiedliwości społecznej w postaci egalitaryzmu i wprowadzania w życie zasady opiekuńczości państwa wobec obywateli przypomina koncepcje standardyzacji i uniformizacji, które były i są charakterystyczne dla nowoczesnej masowej produkcji przemysłowej,
- W rzeczywistości globalnej światowej gospodarki, produkt powinien wytrzymać wyraźnie określony czas, tak aby następnie został zamieniony na nowy produkt.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Globalizacja a świecki charakter współczesnego świata

- Zjawisko globalizacji, które przejawia się w formowaniu się wspólnoty ludzkiej w skali planetarnej, ma w perspektywie transcendentnej wyraźne znamiona eschatologiczne. Albowiem ostatecznym przeznaczeniem świata, ludzkości i człowieka jest spełnienie dążenia do tego celu.

- globalizacja została zredukowana do jednego kapitalistycznego-neoliberalnego modelu życia oraz do radykalnego modelu świeckości, które preferują konsumpcjonizm, nieograniczony wzrost ekonomiczny, przepływ informacji, kapitału, towarów i usług,

- istnieje wielkie ryzyko występowania konfliktów i kryzysów na całym świecie. Taki model globalizacji nie może zagwarantować współczesnemu człowiekowi bezpieczeństwa egzystencjalnego w tym ekonomicznego i socjalnego ani nie może mu zapewnić naprawdę godnego i twórczego życia.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

GLOBALIZACJA A PONOWOCZESNY WŁÓCZĘGA

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

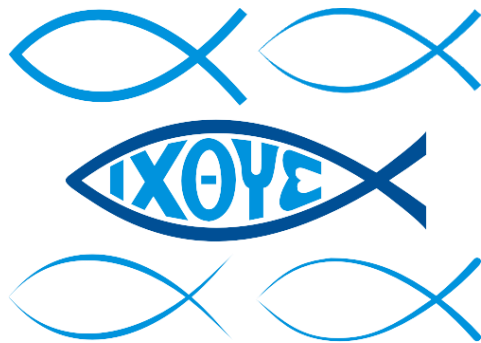

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

GLOBALIZACJA – MULTIKULTI: UTOPIA 21 WIEKU???

- Powstanie jednego uniwersalnego, otwartego świata oraz zjednoczenie narodów do jednej ogólnoświatowej wspólnoty ludzkiej nie uda się zrealizować bez poszukiwania prawdy o świecie, człowieku i o Bogu oraz bez poszanowania godności człowieka, obrazu Boga i bez poszanowania podstawowych wartości narodów i kultur.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

PONOWOCZESNOŚĆ – GLOBALIZACJA – KRYZYS MIGRACYJNY

Dane Urzędu Wysokiego Komisarza ONZ do spraw Uchodźców – UNHCR

W roku 2016 1,2 miliona uchodźców i migrantów poprzez Morze Śródziemne i Morze Egejskie przybyło do państw Unii Europejskiej i ubiegało się o uzyskanie azylu (w roku 2015 przybyło do Europy 1,3 miliona uchodźców i migrantów)

Wśród uchodźców mężczyźni stanowili 60%, kobiety 15% a dzieci 25%. Według statystyk UNHCR najwięcej uchodźców pochodzi z objętej wojną Syrii (51%), czy z takich krajów również ogarniętych poważnymi konfliktami zbrojnymi jak Afganistan (14%), Erytrea (8%). Uchodźcy napływają także z takich niestabilnych krajów jak: Nigeria (4%), Irak (3%), Sudan (2%), Somalia (2%) czy z takich krajów jak Somalia, Zambia, Senegal i Bagandalesz (1%), które są szczególnie dotknięte biedą.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

HELSINKI FOUNDATION FOR HUMAN RIGHTS (HFHR)

Table 1: Applications and granting of protection status at first instance: 2015 (January-September)

	Applicants in 2015	Pending applications in 2015	Refugee status	Subsidiary protection	Humanitarian protection	Rejection ¹	Refugee rate	Subs. Prot. rate	Hum. Prot. rate	Rejection rate
Total	8,340	3,030	310	135	105	2,305	10.8%	4.7%	3.7%	80.8%

Breakdown by countries of origin of the total numbers

Russia	5,015	1,630	15	80	80	520	2.1%	11.5%	11.5%	74.9%
Ukraine	1,885	820	0	5	0	1,425	0%	3.8%	0%	96.2%
Georgia	330	225	0	0	5	95	0%	0%	5%	95%
Tajikistan	305	20	0	0	0	15	0%	0%	0%	100%
Syria	265	30	195	0	0	0	100%	0%	0%	0%
Armenia	135	60	0	0	10	35	0%	0%	22.2%	77.8%
Kyrgyzstan	95	40	0	0	0	80	0%	0%	0%	100%
Iraq	50	25	20	20	0	0	50%	50%	0%	0%
Stateless	30	0	15	0	0	0	100%	0%	0%	0%
Vietnam	25	20	0	0	0	20	0%	0%	0%	100%
Afghanistan	5	5	5	5	0	5	33.3%	33.3%	0%	33.3%
Eritrea	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Somalia	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Kosovo	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-

Source: Eurostat (rounded).

Interreg
Poľsko-Slovensko

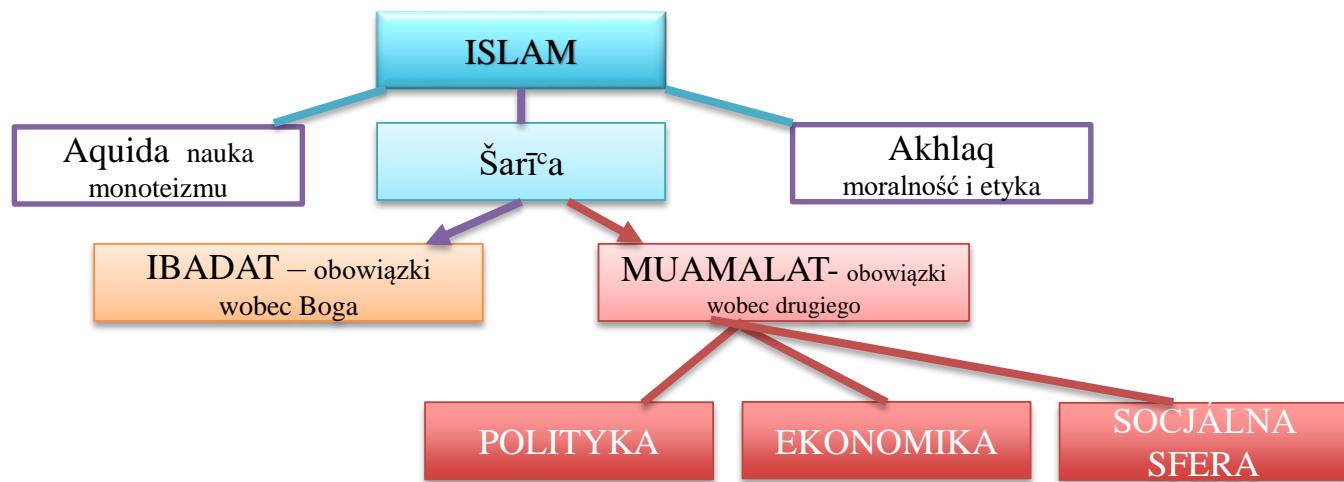
Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

KULTUROWE DETERMINANTY

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

SPOŁECZNE DETERMINANTY

Porównanie warunków społecznych w krajach islamu i w Europie

Europa – od 1945 roku – kontynent pokoju, współpracy i stabilności

Syria – wojna domowa od 2011 roku

Afganistan – wojna z fundamentalistycznym ruchem Taliban od roku 1979

Irak – okres niestabilności od 1980 roku (wojna z Iranem a konflikt wewnętrzny: sunici-szyici-Kurdowie)

Erytrea – wojna w latach 1998-2000 a postępujący do dzisiaj okres niestabilności. Jeden z najuboższych krajów świata.

Pakistan – konflikty zbrojne o granice z Indiami, przewroty wojskowe od 1977 roku, ograniczony zasięg władzy centralnej spowodowany konfliktem z fundamentalistami islamskimi

Nigeria (państwo wielokulturowe i wieloreligijne gdzie dominuje chrześcijaństwo oraz islam) – walka o władzę i bogate złoża ropy naftowej, zagrożenie terrorystyczne ze strony fundamentalistów islamskich Boko Haram

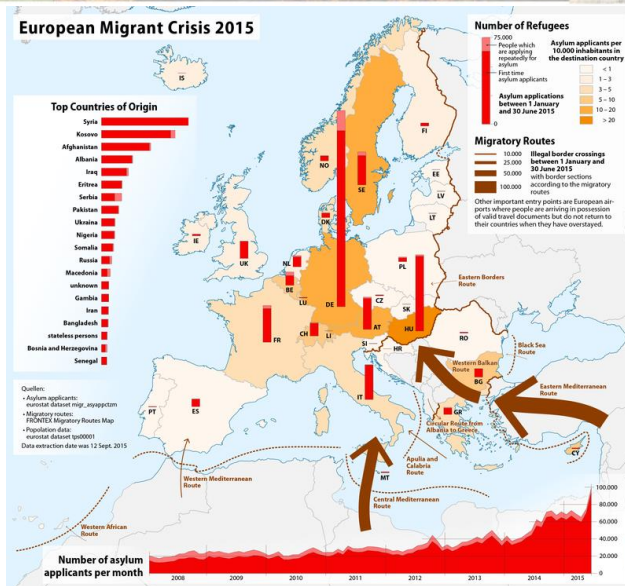
Somalia – niestabilna sytuacja polityczna i jeden z najuboższych krajów świata.

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

SPOŁECZNE DETERMINANTY

Interreg
Polsko-Slovensko

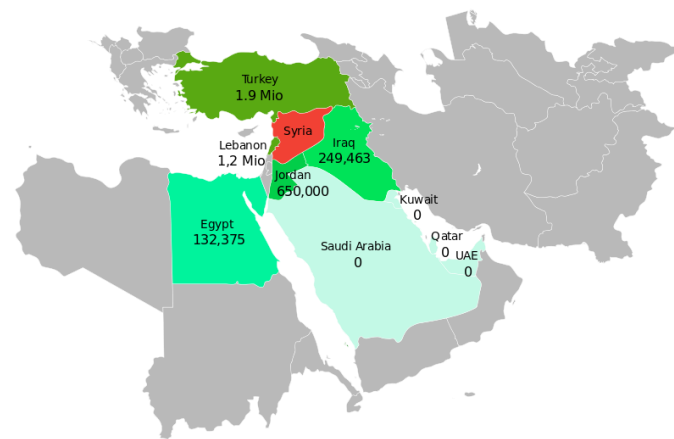
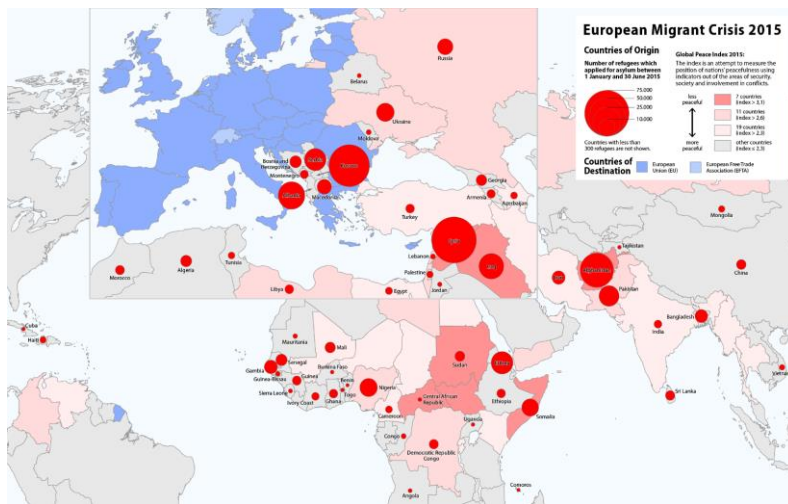
Europský fond regionálneho rozvoja

EUROPSKA UNIA

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EKONOMICZNE DETERMINANTY

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

NIEPOKOJĄCE DOŚWIADCZENIE INNEGO

– ZDERZENIE Z ODMIENNOŚCIĄ

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

NIEPOKOJĄCE DOŚWIADCZENIE INNEGO ZDERZENIE Z ODMIENNOŚCIĄ

Mešita v Bratislave
632 sa to páči · 107 o tom hovorí

Náboženská organizácia
Oficiálna stránka prvej mešity v Bratislave aj na Slovensku.

Investor
Islam na Slovensko
Projektant
Ing. Radoslav 'Abdulmesih
Stavbyvedúci
Jozef Nagy
Začiatok výstavby
máj 2014

[Páči sa mi to](#) [Odoberať](#) [Správa](#) [*](#)

[632](#)

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

KSENOFOBIA

- w opinii niemieckiego filozofa Bernharda Wadenfelsa niepokojące doświadczenie Innego może wywołać w nas strach wobec wszelkiej inności i wszelkiej odmienności. Słowacki ksiądz doc. Marian Mráz mówi wręcz o doświadczeniu panicznego strachu z odmienności – horror allieni,
- ksenofobia – strach z Innego pojawia się często w zderzeniu z odmiennością, ponieważ inność jawi się nam jako coś co jest niedostępne, nieokreślone a więc niezrozumiałe oraz nieosiągalne,
- Kiedy mamy do czynienia na przykład z pluralizmem religijnym oraz z odmiennością kulturową, tak pojawia się przed nami delikatny czy wręcz drażliwy problem ksenologiczny – w jaki sposób postrzegać odmiennosc?.

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

THE CLASH OF CIVILISATIONS?

- amerykański politolog Samuel Huntington wyrażał pogląd, że ewentualne starcie cywilizacji stanowi największe zagrożenie dla pokoju światowego i dla globalnej stabilności świata. ryzyko wybuchu konfliktu międzynarodowego - konfliktu tożsamości kulturowych w skali lokalnej, regionalnej czy globalnej jest bardzo wysokie.

- szczególnie niebezpieczny jest konflikt, w przypadku ideologizacji religii czyli kiedy dochodzi do posługiwania się religią w celu zdobycia władzy absolutnej nad wszystkimi ludźmi. W chwili obecnej najgroźniejszy wydaje się konflikt Zachód – świat islamu, do którego mogą doprowadzić fundamentalizmy- zarówno etniczny fundamentalizm jak również religijny na przykład fundamentalizm islamski (Islamizm)

- przyjęcie takiego rozwiązania, które zagwarantowałoby pokojowe współżycie wszystkich narodów świata w skali globalnej – powinno być priorytetem wszystkich państw świata.

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

W JAKI SPOSÓB EDUKOWAĆ MIĘDZYKULTUROWO????

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

KULTURA – SPOŁECZEŃSTWO – RELIGIJNOŚĆ

Celem edukacji międzykulturowej dzieci i młodzieży a prowadzonej przez szkoły i ośrodki edukacji pozaszkolnej (na przykład należące do Kościołów czy wspólnot religijnych) jest:

- poznania siebie samego i wychowanie do wartości
- poznanie drugiego człowieka – tego Innego poprzez poznanie i ukazanie tożsamości osoby ludzkiej jako istoty o własnej odrębności i niepowtarzalności a co za tym idzie odkrywanie podstawowej prawdy, że każdy człowiek jest wyjątkowy, jedyny, niepowtarzalny w swoim rodzaju w sensie że jest „inny” niż wszyscy pozostali ..
- poznanie otaczającego świata, z jego różnorodnością i bogactwem kultur, stylów życia oraz religii. Uczniowie uczą się dlaczego wolność - możliwości wyboru czy udziału w życiu publicznym mogą się rozwijać tylko w społeczeństwie pluralistycznym i otwartym - w takim gdzie poszanowane są różnicowania społeczne i kulturowe oraz uznaje się zasadę równości poglądów. Postulat wprowadzenia edukacji wielokulturowej do programów szkolnych.
- poznanie i zrozumienie wartości religijnych, jakie znaczenie ma religia w systemie wartości oraz edukacji. W trakcie zajęć z edukacji międzykulturowej uczniowie często po raz pierwszy nabywają wiedzę na temat religii – religii własnego kraju oraz na temat innych religii świata.

PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA WOBEC NOWYCH WYZWAŃ

Uczyć się aby POZNAĆ

Uczyć się aby wiedzieć jak to ZROBiĆ

Uczyć się aby BYĆ

Uczyć się aby UMIEĆ ŻYĆ WSPÓLNIE Z
INNymi

(Jacques Delors – francuski polityk i
ekonomista)

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA I JEJ WYMIARY

Sapientia – Docilitas – Sociabilitas -Religiositas

Interreg
Poľsko-Slovensko

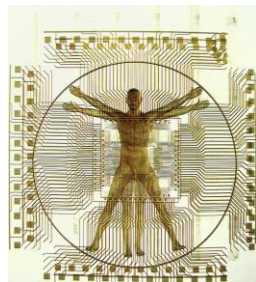
Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ZALOŽENIA ANTROPOLOGICZNE EDUKACJI

Atrybuty Osoby Ludzkiej

- człowiek jako istota kulturotwórcza, która w wyniku swojej twórczej działalności wytwarza rzeczywistość – swój świat, który jest wspólnotą i systemem wartości, norm społecznych, wzorów i zasad myślenia i zachowania oraz symboli.
- Innymi słowy człowiek tworzy czyli kultywuje – wykształca swój świat złożony z wytworów materialnych i niematerialnych – duchowych.

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

UWARUNKOWANIA ANTROPOLOGICZNE

SAPIENTIA (MĄDROŚĆ) – umiejętność poznania samego siebie i swoich możliwości umysłowych, umiejętność samorefleksji oraz umiejętność kształtowania otaczającej rzeczywistości/świata

DOCILITAS – zdolność uczenia się

SOCIABILITAS – zdolność, umiejętność tworzenia wspólnoty i relacji społecznych, więzi

RELIGIOSITAS – zdolność, umiejętność poszukiwania sacrum czy transcendencji, wykraczania poza to, co fizyczne i materialne. Transcendencja zdradza podstawową tęsknotę człowieka za czystym i niograniczonym w czasie i przestrzeni Absolutem. (Voegelin, Berger, Luckmann)

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY - SAPIENTIA

- jest podstawową specyficznie ludzką charakterystyką i zdolnością
- *sapientia* (lat.) - rozumowość, mądrość etymologicznie pochodzi z sanskrytu *kap – chap*, znaczy rozumieć, zrozumieć, zgłębić

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

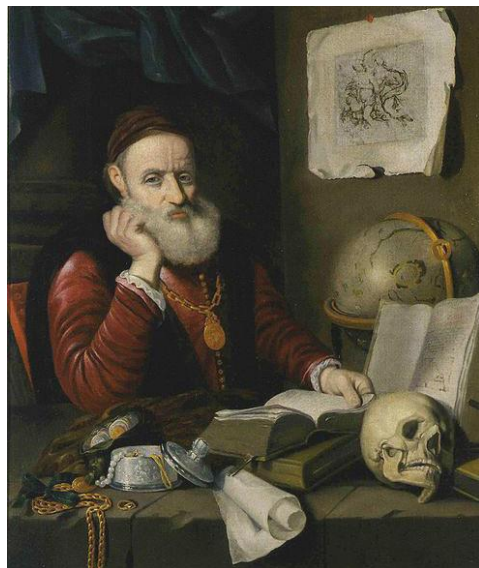

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

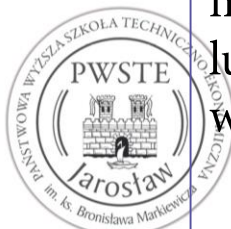
ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY - SAPIENTIA

-szczególne umiejętności człowieka takie jak inteligencja – zdolność do myślenia i wydawania sądów, zdolność do wrażliwości i empatii, zdolność do miłości, zdolność do wyrażania sądów wartościujących – moralnych czy zdolność do odróżnienia dobra od zła....

- „człowiek rozumny“ jako oddzielny gatunek biologiczny. Właśnie ta odmienność człowieka - zdolność rozumnie myśleć - sapientia czyli nowa jakość jest powodem klasyfikacji gatunku ludzkiego jako gatunek szczególnie – wyróżniający go w świecie przyrody.

PL-SK

Intereg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY - SAPIENTIA

-Dzięki tej umiejętności osoba ludzka potrafi zarówno poznawać – odkrywać otaczający świat jak i kreować otaczający świat w sposób usystematyzowany i uporządkowany – *Ordo*.

- W ten sposób człowiek nadaje sens swojej ziemskiej egzystencji – nadaje jej zarówno sens etyczny jak i estetyczny a więc tworzy system wartości, taki system wartości , który służy jego pełnemu rozwojowi (na przykład dobro, prawda, piękno, świętość).

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

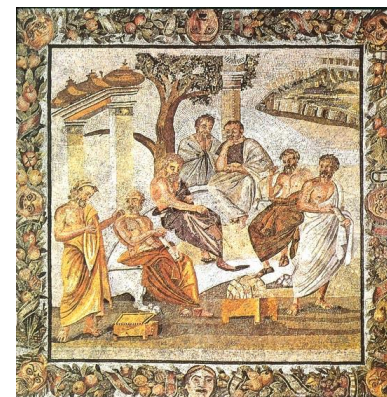

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY – DOCILITAS – un

uczenia się i kształtowania siebie

Interreg
Poľsko-Slovensko

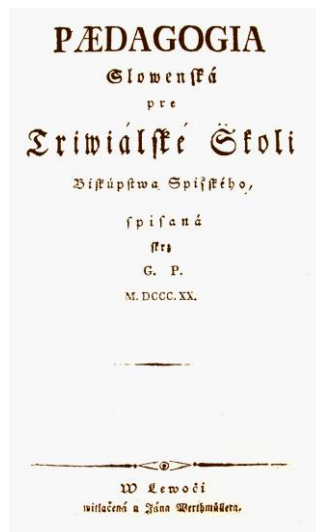
Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY – DOCILITAS

- to termin wieloznaczny, różnie rozumiany i interpretowany oraz mający różne odpowiedniki (ekwiwalenty).
- Pod względem znaczeniowym (semantycznym) łacińskie słowo – docilitas jest bliskie greckiemu słowu paidea czyli ukształtowanie czy wychowanie człowieka pięknego i mądrego w oparciu o najwyższe ideały i najdoskonalsze wzorce (wychowanie jako pielęgnacja duszy).

Interreg
Poľsko-Slovensko

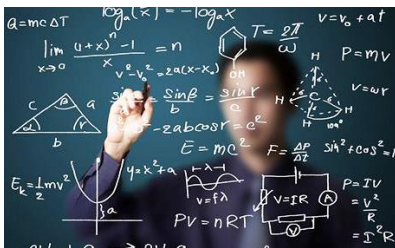
Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY – DOCILITAS

- zdolnosť učenja się jest typową umiejętnością człowieka i stanowi integralną część ludzkiej egzystencji
- człowiek posiada wewnętrzną predyspozycję do učenja się, do zdobywania wiedzy, rozwijania własnej osobowości, rozwoju wewnętrznego,
- co więcej człowiek posiada zdolność do poznawania samego siebie i otaczającego świata a co za tym idzie do przekształcenia samego siebie oraz otaczającej go rzeczywistości.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

DOCILITAS umožniwia poznanie, rozwój i postęp

MAGIS – uniwersalna zasada poznawania, rozwoju, postępu

AD MAIOREM – ukierunkowanie ludzkich pragnień i ambicji

UNIVERSUM – jest zarówno wyzwaniem i zadaniem

JÁDÁ - POZNAĆ – MIŁOWAĆ jedność poznania i miłości

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY – DOCILITAS

- *docilitas* jest pojęciem bliskim Arystotelesa *techne tes periagoges*, czyli towarzyszeniu na drodze do pełnego człowieczeństwa
- Arystoteles wyrażał przekonanie, że wychowanie ma polegać na stopniowym odkrywaniu, rozwijaniu i wspieraniu wrodzonych zdolności i zainteresowań człowieka, dzięki czemu człowiek odnajdzie źródło dobra i szczęścia

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY – DOCILITAS

- Człowiek nadaje duchowy sens przyrodzie, naturze, którą przemienia na *ókas - oikos* - domus – w sensie wspólnoty relacji, wartości, tradycji i dobra

Wychowanie w rodzinie jest specyficznym etapem przygotowywania dzieci do życia w pełni, w dychu wartości i norm społecznych

Rodzice chronią dziecko przed zagrożeniami wielkiego świata, dopóty, dopóki jest ono nieprzygotowane i bezbronne

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

ATRYBUT ANTROPOLOGICZNY – DOCILITAS

- docilitas jako umiejętność *żyć tak, aby być w pełni człowiekiem*, umiejętność przekraczająca czysto sekularne ramy egzystencji

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

CECHA ANTROPOLOGICZNA

wspólnotowość – sociabilitas - socjalizacja

- *sociabilita* - zdolność lub umiejętność do tworzenia relacji i kontaktów społecznych (międzyludzkich) oraz stała potrzeba bycia na różne sposoby w kontakcie z kimś, z innymi osobami,
- umiejętność tworzenia grupy społecznej

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

WSPÓLNOTOWOŚĆ – USPOŁECZNIENIE – SOCJALIZACJA

- proces socjalizacji uwidacznia sposób, w jaki „kultura”, a więc cały zespół norm moralnych, zasad i wartości umożliwia jednostce funkcjonowanie we wspólnocie.
- Wychowanie w rodzinie jest szczególnym etapem przygotowywania dziecka do życia w wielkiej wspólnocie ludzi – w wielkim świecie

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

WSPÓLNOTOWOŚĆ – USPOŁECZNIENIE – SOCJALIZACJA – EDUKACJA
MIĘDZYKULTUROWA

- Biorąc pod uwagę fakt, że każdy człowiek jest jednostką niepowtarzalną, jedyną w swoim rodzaju a także biorąc pod uwagę postulat podmiotowości każdego człowieka w społeczeństwie (człowiek jako pełnowartościowy członek wspólnoty), tak ludzie, łącząc się we wspólnotę osób – *communio personarum* - powinni stworzyć taki system wartości, który opierałby się na pozytywnych wzorach osobowych i autorytetach

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA – NORMA PERSONALISTYCZNA

Godność osoby ludzkiej – każdej osoby ludzkiej! – jest podstawą powinności moralnej, ta godność wymaga uznania i respektowania nie dlatego, że dana osoba jest wybitna, zasłużona, czy sympatyczna, lecz z racji samej właśnie godności.

- człowiek jest jednostką niepowtarzalną, jedyną w swoim rodzaju i niezastąpioną oraz jest godny miłości i przyjęcia (*Karol Wojtyła*)

Interreg

Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EUROPSKA UNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA – NORMA PERSONALISTYCZNA – WSPÓLNOTA

- **sociabilitas** – umiejętność porozumiewania się jest podstawą wszelkich kontaktów międzyludzkich, jest niezbędnym warunkiem współżycia społecznego, współpracy i koegzystencji między ludźmi,
- umiejętność porozumiewania się otwiera drogę budowania dobra wspólnego i pozwala na poszukiwanie i realizację wspólnego celu.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

UNIWERSUM SPOŁECZNE

- uwzględnianie zróżnicowania kulturowego narodów świata przy jednoczesnym poszukiwaniu wspólnoty wartości – wartości uniwersalnych oraz poszukiwanie drogą dialogu wspólnych płaszczyzn musi być punktem wyjścia wizji wspólnej przyszłości ludzkiej,
- podstawą dialogu międzykulturowego jest zrozumienie i poszanowanie różnic między grupami czyli zrozumienie odmiennych symboli, pojęć, wartości, przekonań i zachowań.
- Kultura, wiedza i umiejętność komunikowania się oddziałują na siebie wzajemnie i są od siebie zależne.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

UNIWERSUM SPOŁECZNE – WSPÓLNY DOM

- umiejętność porozumiewania się w społeczeństwie tworzy wspólną przestrzeń życiową dla wszystkich ludzi będącymi członkami danej społeczności
- tworzy wspólny dom – oikos, wspólny świat, rodzina ludzka,
- zdolność porozumiewania się jest podstawą współbycia, uczestnictwa i współpracy, przynosi człowiekowi radość i zadowolenie.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

RELIGIJNOŚĆ – cecha antropologiczna w ponowoczesnym świecie

RELIGIO pochodzi od łacińskiego słowa *relego, relegere* – ponownie odczytywać, ponownie brać pod uwagę... *Cicero*

RELIGIO pochodzi od *religare* - ponownie wiązać, ponownie połączyć – *Lactantius*

RELIGIO pochodzi od *reeligere* – wybierać ponownie - *Augustinus*

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

NOWOCZESNE ODKRYCIE RELIGIJNOŚCI

- E. Durkheim: postulat religijności – religia, a więc sacrum od samego początku jest ściśle związana z ludzką egzystencją
- Religia jest głęboko zakorzeniona w bycie ludzkim i nadaje życiu ludzkiemu sens transcendentalności czyli człowiek zyskuje znamiona wieczności swojej egzystencji,
- Religia jest więc kategorią antropologiczną.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Religijność w postmodernistycznym świecie – poszukiwanie nowych

- Według Pascala Boyera człowiek posiada wrodzone zdolności tworzenia wyobrażeń religijnych. Zaangażowanie religijne jednostki wpływa korzystnie na rozwój umiejętności społecznych – komunikacji interpersonalnej. Ponadto zaangażowanie religijne ma korzystny wpływ na aktywność neuronów ludzkiego mózgu. Z kolei aktywność neuronów wpływa korzystnie na pracę mózgu - a co za tym idzie wpływa korzystnie na naszą pamięć i koncentrację czyli na cały nasz organizm. Zaangażowanie religijne wpływa korzystnie na relacje międzyludzkie - sprzyja nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów między osobami, które nie są spokrewnione ze sobą.
- zaprzeczenie sacrum jest sprzeczne z naturą człowieka czyli z jego wrodzoną skłonnością do transcendencji

Interreg
Poľsko-Slovensko

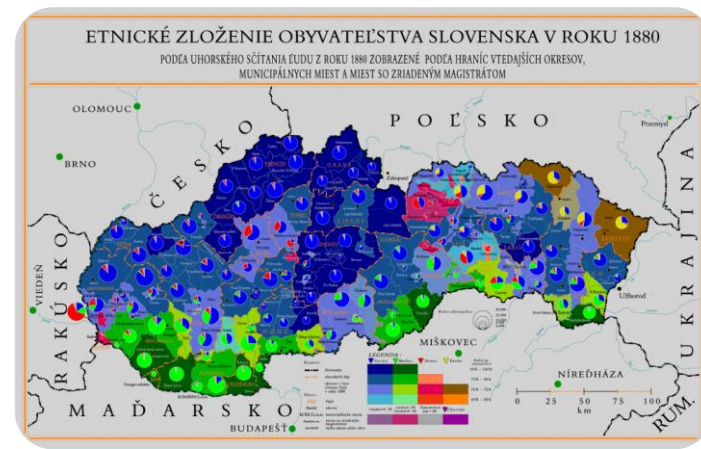
Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Tožsamość grup rntnicznych na wspólnym obszarze słowacko – polskiego pogranicza

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELÁVANIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Tožsamość grup rntnicznych na wspólnym obszarze słowacko –
polskiego pogranicza

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA BURZY STEREOTYPI

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

między kulturami
nawzajem

realizowana jest

Edukacja
międzykultur
owa

Przyczynia się
do

- Tolerancji
- Równości
- Zrozumieniu
- Współpracy
- Komunikacji
- Poznaniu
- Uczenia się przez całe życie
- szacunku dla tradycji i kultury własnego narodu
- szacunku dla odmiennych kultur

Prowadzi do

jedności w różnorodności

**Edukacja
międzykultu
rowa**

```
graph TD; A((Edukacja  
międzykultu  
rowa)) --- B((Rozumieć nie oznacza zgody na wszystko)); A --- C((Poznać kontekst)); A --- D((Być neutralnym)); A --- E((Przełamać sympatie, antypatie)); A --- F((Rozwijać dialog)); A --- G((sama świadomość międzykulturowa nie wystarcza))
```

Rozumieć nie oznacza zgody na wszystko

Poznać kontekst

Być neutralnym

Przełamać sympatie, antypatie

Rozwijać dialog

sama świadomość międzykulturowa nie wystarcza

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE

ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA

Edukacja międzykulturowa stwarza przestrzeń, gdzie możemy definiować/opisać różnorodne tożsamości kulturowe, także z różnej perspektywy. Jest miejscem gdzie dzieci i młodzież uczy się jak żyć z innymi w różnorodnym świecie a co za tym idzie kształtuje postawy porozumienia, współpracy, współistnienia i kreowania pokoju między narodami.

Edukacja międzykulturowa jest także niezbędnym warunkiem spójności społecznej i pokojowego współistnienia obok siebie różnych kultur, obyczajów i tradycji w ramach jednego organizmu państwowego. W edukacji międzykulturowej nie chodzi o zacieranie kulturowych różnic, ale o ich rozpoznawanie i uświadomienie sobie istniejących między nimi różnic. W edukacji międzykulturowej istotne jest przekonanie, że każdy powinien być świadomy swojej roli i zadań wobec własnej kultury (kultura narodowa i lokalna, lokalne tradycje, tradycje religijne, własny kodeks etyczno-moralny) jak też powinien zrozumieć i uznać odmienną, inną kulturę.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

INTERKULTÚRNE VZDELAVÁNIE ZÁKLAD SPOLUNAŽIVANIA KULTÚR, NÁBOŽENSTIEV A NÁRODOV

Dziękuję za uwagę.

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA